

ידלין הציג לדיון להקים מפלגה עצמאית

* שלום עם יד על הלב של גולדה *

האויב הפנימי של דויד בן-גוריון

ידלין היה אז שותף לעמית בבוקורת על הנעשה במפלגת העבודה ובחיפושיו דרך. זמן מה לפני כן, הופיע אשר ידלין אצל משה דיין, אמר כי הוא מוכר כשם עמית, והציע לדין לפרוש ממפלגת העבודה ולהקים יחד איתם ועם אחרים, גוף עצמאי חדש. (מערב).

הקמפניה נגד

המימשל הצבאי

במלאת שלוש שנים לפטירתו של דויד בן-גוריון, פירסם הסופר וחבריהכנסת לשעבר, ס. יזר, מאמר ובו קווים לדמותו. במאמר הביא יזר כמה מיכתבים מהתכתבות שנערכה בינו לבין דויד בן-גוריון, בראשית שנות ה-60, כי אשר במדינה היה נטוש מאבק ציבורי למען ביטול של המימשל הצבאי על ערביי ישראל, אשר במהלכו התלבט יזר אם לתמוך בכנסת במדיניותה של הממשלה. ב-12 בפברואר 1962 כתב בן-גוריון אל יזר:

"... אין לי כל מוסרי-כליות בהנבלות הקשורות בכיטחון, אלא אם יוכח לי כי הגבלות אלה אינן דרושות לכיטחון... ביטול הר מימשל הצבאי... לפי הכרתי העמוקה... עלול לגרום אחריו תיגרות דמים בין ערבים ויהודים... המדיניות אלפים ורבבות ערבים מעבר לגבול. מדינת ישראל לא תעמוד בפני אסון זה... לי כרוך שביטול המימשל הצבאי פירושו הפקרת המדינה... אין מדינה בעולם שלא היתה נהגת באמצעי הרתעה נגד מפיתים ואיכים פנימיים... אילו נמצאה כמצב שבו נמצאת ישראל, רק עיוורון וחוסר הכרה מוסרית פוכתנו להיות פה כעם חופשי... מאפשרים הקמפניה נגד המימשל הצבאי.

"שני הרברים כאים אך ירק לכיטחון המדינה. צה"ל דרוש להתרעע האויב החיצוני והמימשל להתרעע האויב הפנימי. האם ספור אתה שהאויב הפנימי אינו קיים?"

"ולכן עמדתך, לדעתך, היא מוטעית ואין לה יסוד ועצם מצפוני...". (מערב).

הלב האזנים

..אשה העומדת כצוק

סלע באמצע ים סוער..

מרדכי בנטוב, מי שהיה שר שיכון ופיתוח בממשלות ישראליות רבות, פירסם מאמר תחת הכותרת: "אסון חדש בא על ישראל". במאמרו עוסק בנטוב במיתקפת-השלום המצרית, ובכתיבת קורת אייכולתה של הממשלה להסתגל למצב אית הפוליטית החדשה. כמורכב מתייחס השר לשעבר לבדיקה של ראשי-הממשלה לשעבר, גולדה מאיר על מיתקפת-השלום: "...היא, כי ידוע, אשה מרשימה מאוד. הכיצד לא תהיה מרשימה אשה העומדת כצוק-סלע באמצע ים סוער, והצוק אף יודע להזיל בכל פעם דימעה על מר גורלו - אך לעולם לא על מר גורלו של הזולת. יש לגולדה המוני מעריצים בעולם כולו, ואני בתוכם. אך מעטים מאוד כתוכם מפסימים למדיניותה. גולדה בוראית עולה על סדרת כמננות הרפור על שלום. מאז שאני זוכר אותה היא מדברת על שלום. אך עם יד על הלב - האם מעשיה למען השלום עמדו בפרופורציה בלשהו לדיבוריה על שלום? הצרה היא שהעולם יודע זאת היטב, וגם זאת, כי מה שנישטה למען השלום עשתה בלחץ אמריקאי, שאי-אפשר היה להתחמק ממנו. ואין העולם מקבל את דברי-ההטפה שלה באותה תמימות, שבה הם נאמרים..." (על המשמר).

ידיו ולסקוב תיכנונו

תנועה פוליטית

עוד לפני המלחמה

בסקירה על תהליך לידתה של התנועה הדמוקרטית של יגאל ידיו, מגלה הכתב לענייני מפלגות אברהם תירוש, כי עוד לפני מלחמת

לישכת שרה-המשרה שלמה יכול עוד שר המשטרה שלמה דייל להתאפק, ואמר: "איל-מלא נהנו חבריה-הכנסת מחסור גות, הייתי עוצר את כולם בי אשמת שוטטות דיאלקטית".

בעת דיון שהתקיים ב-כנסת, רמז ח"כ עקיבא נרף כאילו לתנועות-ההתיישבות יש קשרים עם חלק מהביריונים המתנכלים לחקלאות. השיב לו שרה-המשרה שלמה הייל: "יש גם מפלגות שיש להן קשרים עם ביריונים".

בשיחה שהתקיימה בין כמה חבריהכנסת, סביב אחד השולחנות במיזנון הבית, טען אחד מהם כי שרים מחזיקים עוזרים ארוך כדי שיהיה להם עם מי לשבת במיזנון הכנסת. לדוגמה הביא הח"כ את שר-המיסר והתעשייה חיים בר-לב, ואמר: "הוא תמיד מביא איתו את עוזרו, בועז אפרים באום, כי אף אחד אחר לא רוצה לשבת איתו באותו שולחן". התערב ח"כ אחר והוסיף: "כל מה שמעניין את בר-לב זה משקה טוב, אפטר-שייב טוב וחתוכות". כאן הפסיק אותו.

מנהיג תנועת שלומציון, האלוף (מיל.) אריאל ("אריק") שרון, הוזמן בשבוע שעבר להתכבד ולהיות סנדק בברית המילה של עידו נמיר, בנו

איובי נתן

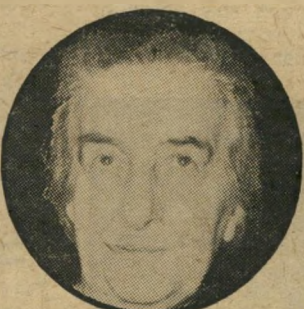
ספר-השלום, שנאלץ השבוע, בגלל הסופה, להפסיק את שידורי קול-השלום ולהביא את ספינתו לנמל חיפה. קיבל טלפון מפתיע מאדם שהציג את עצמו בשם היימי ורניק, ותמה שאיובי אינו זוכר אותו. הסתבר כי השניים התראו באחרונה ב-1946, בבסיס חיל-האוויר המלכותי הבריטי בפשאואר, הודו, ליד גבול אפגניסטן. איובי, שהיה אז בן 17 וחצי, הטיס הצעיר ביותר ברא.פ. הצטלם בבסיס עם קבוצת חיילים יהודים, שאף אחד מהם לא היה קצין. ורניק (ק"י) צונו מימין בתמונה הקבוצתית, הוא כיום סוחר-מכוניות עשיר בבריטניה. כשהגיע השבוע לכיכור בארץ, הביא עימו צילומים שצולמו לפני 30 שנה, ושאוכלו לאיובי. אחד מאלה היתה תמונתו של איובי נתן כטייס הקרבי הצעיר בעולם.

ח"כ אהוד אולמרט, ואמר: "אני רוצה להגיד לך ששהיתי עם ברילב באוסטרליה, וכל מה שעניין אותי שם היה לא מש"קאות, לא אפטר-שייבים ולא חתוכות, רק סוסיס".

האלוף (מיל.) שמואל ("גורודיש") גרין אמר, בש-בוע שעבר, כי הוא מריח מיל-חמה הגיב על כך העיתונאי גרדעון רייכר: "כנראה שבי-מלחמת יום-הכיפורים היתה לגורודיש נולח".

מיקרה בלתי-נעים איר-רע למבקר-המדינה ארנסט נבנצאל. בעת שקיבל את ברי-כת הוועדה לביקורת המדינה על מיליון בפעם הרביעית כמב-קר המדינה, החוויר חש ברע וכמעט התמוטט. ח"כ ערי יפה מיהר לעברו וניסה להגיש לו עזרה, אולם המבקר העדיף לצאת את אולם הוועדה בכור-חות עצמו. סדר-הכנסת הבטיח לו אל רופא הפרטי.

בכנסת עדיין לא שמעו, ככל הנראה, על חילופי-הגברי במשרד הביטחון. עובדה, כי רשימה העדכנית האחרונה של חבריה-הכנסת, השתייכותם לסי-עות וכתובותיהם, מופיע ח"כ משה דיין כשכתובתו היא:

סמילנסקי

מאיר

ידלין

פסוקי השבוע

- גולדה מאיר, ראשי-הממשלה לשעבר: "אם יש איש-ציבור, שאכן סרח ונמצא אשם, במו ידי הייתי תולה אותו בכיכר דינגוף!"
- שרניר ישראל באום חיים הר"צוג: "הערבים חטפו את האום".
- שרי-התיירות משה קול: "ממשלת ישראל אינה דוגלת בשוויון-זכויות לכל היהודים. היא מבטיחה שוויון-זכויות למוסלמים ולנוצרים, אבל לא ליהודים".
- ח"כ המערך ישראל קרנמן: "כבור דה של הממשלה שהיא מודה בשגאותיה".
- יעקב לפרין, שר-הפנים: "בעד הדיווחים ראשי-הממשלה: 'דור הנפילים הסתלק, ונותרנו אנחנו - דור הנפילים'".
- הסופר והמשורר חיים גורי על הי-כתב המדיני של מערבי, יוסף חריף: "מגיע לו פרס פוליצר וכדור בראש. הפרס, בעד הדיווחים על דיוני הממשלה הסודיים, והכדור - כי זו בגידה במולדת".
- שלמה ("צ'יצ'") להט, ראש עיריית תל-אביב: "על הסופר אפרים קישון: 'קישון הוא סופר, שלעולם לא היינו יודעים כמה הוא גדול. אילמלא באו הגויים, שקראו את התרגום מים, וסיפרו לנו'".
- אפרים קישון על צ'יצ': "יש נביא ב-עירן - בתנאי שהנביא הוא שכנו של ראש-העיר".

יוס-הכיפורים השתעשע הפרופסור ידיו ברע-יונות על שיבה לבמה הפוליטית: "...כבר אז שכתתי, שבתחום זה אצטרך להיות אני עצמי פעיל יותר, אם כי לא שכתתי עדיין על הקמת תנועה פוליטית, גילה ידיו למקורביו. באותה תקופה, שקדמה למלחמת יום-הכיפורים, נפגש ידיו עם 'שניים שלושה חברים קרובים', שאיני רוצה לנקוב בשמם. נראה כי המדובר ברבי-אלוף (מיל.) חיים לסקוב ובאלוף (מיל.) מאיר יזרע, אשר ניפו להשפיע עליו שיכנס לחיים הפוליטיים ויקים גוף חדש. ידיו השיב להם שאינו כמות שהוא איש המתאים או שזהו הפתרון הרצוי. זמן קצר לאחר מכן פרצה המלחמה..."

גילוי זה, כמובן, יש בו כדי לשפוך אור חדש על התפקוד שמילאו יגאל ידיו וחיים לסקוב בוועדת-אגרנט, שאליה נבחרו משום שלא היו, כביכול, אישים פוליטיים, בעוד של-מעשה היו להם כבר אז תוכניות ואינטרסים פוליטיים.

גילוי אחר של תירוש יכול אולי להסביר מדוע ביקש משה דיין לבקר אצל אשר ידלין במקום מעצרו: "...פגישת עם אישים עזרים, לאו-דווקא מהתחום הפוליטי, קיים ידיו עוד לפני הופעתו בלתי-זויה, לרוב כיוזמתם. כך, למשל, שוחח עם מנכ"ל כור, מאיר עמית, שביקש לברר את נכונות השמועות שידיו מתכוון להקים גוף פוליטי. הוא השמיע את דיועותיו וסיפר על מצבו במפלגת העבודה, ואף אמר לידיו מי הם האנשים במפלגה השותפים לדעותיו ולחיפושיו הררי שלו. ככל הנראה הוכיח בנייהם את אשר ידלין.